

Advies Raad voor Cultuur

Educatie en Participatie per sector

Theater (9 plekken, €20 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
ITA	Amsterdam	Ja	3.107.000
Het Nationale Theater	Den Haag	Ja	2.824.500
Noord Nederlands Toneel	Groningen	Ja	2.824.500
Theater Utrecht	Utrecht	Ja	1.692.500
Toneelgroep Oostpool	Arnhem	Ja	2.824.500
Tryater	Leeuwarden	Ja	1.692.500
Toneelgroep Maastricht	Maastricht	Ja, mits	1.692.500
Theater Rotterdam	Rotterdam	Ja, mits	1.692.000
Het Zuidelijk Toneel	Tilburg	Ja, mits	1.692.500

Alle negen instellingen zitten ook in de huidige BIS. De raad waardeert het dat de negen theatergezelschappen zich de afgelopen jaren sterk hebben ingezet voor hun stedelijke cultuurregio en haar inwoners. Het educatieve en participatieve beleid loopt bij de negen theatergezelschappen uiteen in benadering, omvang en kwaliteit. Bij de ene instelling maakt educatie wezenlijk deel uit van de organisatie, bij de andere is het een aanvulling op het reguliere programma. De raad ziet dat de meeste gezelschappen steeds vaker en uitgebreider samenwerken met nabij gevestigde jeugdtheatergezelschappen, en vindt dat een positieve ontwikkeling; gezamenlijk nemen de instellingen hun verantwoordelijkheid voor educatie in hun regio (en daarbuiten).

Dans (4 plekken, €19,1 miljoen)

		Advies	Geadviseerd/ Gereserveerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Club Guy & Roni	Groningen	Ja	1.746.000
Introdans	Arnhem	Ja, mits	3.073.000
Nederlands Dans Theater	Den Haag	Ja, mits	6.887.000
Nationale Opera & Ballet	Amsterdam	Nee, tenzij	7.375.000
Scapino Ballet Rotterdam	Rotterdam	Nee	0

Het meest opvallende is dat Scapino verdwijnt en Club Guy & Roni toetreedt. Deze nieuwe BIS-instelling maakt frisse, energieke, rebelse en eclectische voorstellingen met gebruikmaking van vele disciplines. Zij presenteert dit (ook) op alternatieve podia, zoals festivals, dansclubs en popzalen en bereikt hiermee een heel nieuw, jong publiek voor dans. Zij brengt daarmee een danspubliek op de been dat nu veelal niet door de BIS-gezelschappen wordt aangesproken. In de afweging tussen Scapino Ballet Rotterdam en Club Guy & Roni, constateert de raad dat de laatste instelling vernieuwing in de BIS brengt en de pluriformiteit aan dans in de BIS vergroot.

Symfonieorkesten (9 plekken €56,7 miljoen)

		Advies	Geadviseerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Het Balletorkest	Amsterdam	Ja	4.467.000
Koninklijk Concertgebouworkest	Amsterdam	Ja	7.376.600
Metropole Orkest	Hilversum	Ja	3.924.000
NedPhO NKO	Amsterdam	Ja	10.782.000
Noord Nederlands Orkest	Groningen	Ja	6.462.846
Phion	Arnhem/Enschede	Ja	7.545.000
Residentie Orkest	Den Haag	Ja	3.395.900
Rotterdams Philharmonisch Orkest	Rotterdam	Ja	4.149.000
philharmonie zuidnederland	Eindhoven/Maastricht	Ja, mits	7.545.000

In de BIS zijn negen symfonieorkesten opgenomen, verspreid door het land. Naast de reguliere concertpraktijk, waarin orkesten geregeld experimenteren met nieuwe concertformats, heeft een aantal symfonieorkesten een uitgebreid programma voor educatie en talentontwikkeling, dat zij intensief en doorgaans op hoog niveau uitvoeren. Orkestmusici spelen in het regionale en stedelijke muziekleven een belangrijke rol. Naast hun baan bij het orkest zijn zij vaak actief als docent op conservatoria of muziekscholen, dirigent van amateurgezelschappen of kamer-musicus. Behalve in de gekende concertzalen spelen de meeste orkesten daarnaast steeds vaker in wisselende formaties in wijken in hun eigen stad of regio, in zorgcentra, uitgaanscentra en op festivals, vaak ook op het gebied van elektronische muziek, jazz of pop. Publiek wordt op allerlei manieren betrokken bij de programma's, door middel van sing-alongs, rondleidingen, dansavonden, openbare repetities, digitale apps en educatieve trajecten, steeds vaker ook voor vmbo-leerlingen en mbo-studenten. Al deze inspanningen leiden tot een steeds

gemêleerder publiek voor de symfonieorkesten, al blijft het publiek voor de klassieke symfonieconcerten nog hoofdzakelijk wit en gemiddeld iets ouder.

Muziekensembles en koren (7 plekken, €5,4 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
Amsterdam Sinfonietta	Amsterdam	Ja	870.000
Nederlands Blazers Ensemble	Amsterdam	Ja	1.070.000
Nederlandse Bachvereniging	Utrecht	Ja	770.000
Asko Schönberg	Amsterdam	Ja, mits	784.000
Holland Baroque	Utrecht	Ja, mits	550.000
Nederlands Kamerkoor	Utrecht	Ja, mits	1.110.000
De Staat	Nijmegen	Ja, mits	225.000
Amsterdam Baroque Orchestra and Choir	Bussum	Nee	0
Cappella Amsterdam	Amsterdam	Nee	0
de ereprijs	Apeldoorn	Nee	0
ICP	Amsterdam	Nee	0
JOC	Amsterdam	Nee	0
NEuE	Den Haag	Nee	0
Noordpool Orkest	Groningen	Nee	0
Orkest van de Achttiende Eeuw	Amsterdam	Nee	0

In de Culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020 (BIS) waren geen muziekensembles en koren opgenomen. Op advies van de raad heeft de minister voor de komende periode ruimte gecreëerd voor ensembles. Er zijn vijftien aanvragen gedaan voor de zeven beschikbare plekken, waarvan elf positief beoordeeld zijn. Van de zeven instellingen die uiteindelijk toegekend zijn geldt voor vier van hen dat zij een aanvullend plan indienen op het gebied van educatie. Het gaat de raad dan vooral om de wijze waarop de instellingen zich inspannen om kinderen en jongeren in aanraking te brengen met muziek. Sommige afwijzingen in deze categorie hebben ook te maken met onvoldoende aandacht voor educatie en participatie, bijvoorbeeld bij het Jazz Orchestra of the Concertgebouw. Het Nederlands Blazers Ensemble wordt er positief uitgelicht vanwege hun diversiteit en educatieve aanbod. De raad is zich ervan bewust dat educatieve activiteiten voor kinderen en jongeren geen vereiste zijn volgens de regeling. Deze schrijft voor dat instellingen in de BIS activiteiten ontwikkelen op het gebied van educatie, maar deze kunnen ook op andere doelgroepen zijn gericht. De raad ziet tot zijn vreugde dat sommige van de geselecteerde ensembles projecten organiseren voor ouderen, bewoners van bepaalde stadswijken, amateurmusici, et cetera. De raad vindt het daarnaast echter wenselijk dat de ensembles in de BIS zich inspannen om ook kinderen en jongeren te enthousiasmeren voor muziek. Kinderen en jongeren in Nederland krijgen weinig mogelijkheden om zich gewijs te maken in de muziek, als luisteraar of als beoefenaar. De raad ziet de toevoeging van zeven muziekensembles en koren aan de BIS als een kans om het muziekklimaat in Nederland ook voor kinderen en jongeren te verrijken.

Opera (3 plekken, €32,3 miljoen)

		Advies	Geadviseerd/ Gereserveerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Nederlandse Reisopera	Enschede	Ja, mits	4.767.000
Opera Zuid	Maastricht	Ja, mits	1.579.000
Nationale Opera & Ballet	Amsterdam	Nee, tenzij	25.915.000

De raad is in het algemeen te spreken over de grote artistieke kwaliteit van de operagezelschappen. Geen opmerking over educatie. De afwijzing van de DNO is overigens van technische aard, zijn moeten een nieuw plan indienen waarin de beide functies (opera en ballet) beter gescheiden worden. De raad is kritisch op talentontwikkeling en hoop dat dat de komende periode onder leiding van DNO en in samenspraak met het kunstonderwijs opgepakt gaat worden. In het advies worden verder geen uitspraken gedaan over educatie en participatie.

Festivals (€5,8 miljoen)

		Advies	Geadviseerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Festival Oude Muziek	Utrecht	Ja	659.613
Holland Festival	Amsterdam	Ja	3.000.000
Nederlandse Dansdagen	Maastricht	Ja	275.000
Noorderzon	Groningen	Ja	390.000
November Music	's-Hertogenbosch	Ja	275.000
Festival Tweetaak	Utrecht	Ja, mits	390.000
Oerol	Midland	Ja, mits	455.000
Operadagen Rotterdam	Rotterdam	Ja, mits	350.000
ADE	Amsterdam	Nee	0
Cello Biënnale Amsterdam	Amsterdam	Nee	0
Cultura Nova	Heerlen	Nee	0
ESNS	Groningen	Nee	0
Gaudeamus	Utrecht	Nee	0
High Arts	Delft	Nee	0
Holland Dance Festival	Den Haag	Nee	0
Koorbiënnale	Haarlem	Nee	0
Music Meeting	Nijmegen	Nee	0
Rotterdam Circusstad	Rotterdam	Nee	0
SPRING	Utrecht	Nee	0
schriftmaker	Heerlen	Nee	0
Summer Dance Forever	Amsterdam	Nee	0
De Theaterdagen	Amsterdam	Nee	0
Theaterfestival Boulevard	's-Hertogenbosch	Nee	0
Wonderfeet	Bussum	Nee	0

De raad heeft in 'Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur' (2019) gepleit voor een uitbreiding van het aantal festivals in de Culturele basisinfrastructuur (BIS) tot vijftien. De minister had eerst een

maximum van zeven plekken vastgesteld, maar heeft dat maximum later weer losgelaten. Vrijwel alle aanvragen zijn positief beoordeeld, maar er worden er uiteindelijk acht gehonoreerd. De raad spreekt dan ook uit dat hij hoopt dat er in de volgende periode meer budget beschikbaar komt voor deze categorie. In het advies staat verder niets over educatie en participatie.

Jeugdpodiumkunsten (15 plekken, €10,2 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
AYA	Amsterdam	Ja	685.000
BonteHond	Almere	Ja	700.000
Het Filiaal theatermakers	Utrecht	Ja	800.000
Het Houten Huis	Groningen	Ja	815.000
HNTjong	Den Haag	Ja	830.000
Holland Opera	Amersfoort	Ja	600.000
Het Laagland	Sittard	Ja	800.000
Maas	Rotterdam	Ja	1.252.656
SALLY	Maastricht	Ja	600.000
de Stilte	Breda	Ja	700.000
Theater Artemis	's-Hertogenbosch	Ja	793.344
Theater Sonnevank	Enschede	Ja	830.000
De Toneelmakerij	Amsterdam	Ja	830.000
Garage TDI	Assen	Nee	0
Het Toneelschap B&D	Deventer	Nee	0
Oorkaan	Amsterdam	Nee	0
Theater Gnaffel	Zwolle	Nee	0
Theatergroep Kwatta	Nijmegen	Nee	0
Theatergroep Maanlanders	Nijmegen	Nee	0
Unieke Zaken	Alkmaar	Nee	0

In de huidige periode zijn negen jeugdtheaterinstellingen opgenomen in de Culturele basisinfrastructuur (BIS). Op advies van de raad heeft de minister de subsidie categorie voor jeugdpodiumkunsten uitgebreid tot alle disciplines, waardoor ook producerende instellingen voor jeugddans, jeugdmuziek en jeugdmuziektheater in aanmerking komen voor subsidiëring. De twintig aanvragers zetten zich op de meest inventieve manieren in om een jeugdig publiek – van 2 tot 18 jaar – aan te spreken. Het bereik is groot en breed, onder andere ook door de vele schoolvoorstellingen: van kinderdagverblijf tot middelbare scholen, inclusief speciaal onderwijs. De meeste instellingen ontwikkelen met kennis van zaken sterke educatieve programma's in samenwerking met scholen, die de eigenwijsheid van de kunst combineren met de leerdoelen van het onderwijs. Daarbij ziet de raad ook een verbreding van doelgroepen; steeds vaker richten instellingen zich (ook) op peuters en op vmbo-leerlingen. Programma's voor talentontwikkeling zijn niet alleen toegankelijk voor studenten aan het hbo- kunstonderwijs, maar ook voor studenten aan het mbo of artiesten die vanuit de urban arts het veld in stromen. De raad noemt HNTjong als lichtend voorbeeld op het gebied van educatie. Ook vermeldenswaardig is dat AYA zich, voor wat betreft de 12+-doelgroep, heel expliciet op een vmbo-publiek richt, en minder op het gebruikelijker publiek van havo/vwo.

Sectorcollecties podiumkunsten (2 plekken, €1,5 miljoen)

		Advies	Geadviseerd/ Gereserveerd <i>Bedragen in euro's</i>
Allard Pierson	Amsterdam	Ja, mits	500.000
Stichting Theater in Nederland	Amsterdam	Nee, tenzij	1.000.000

Regionale musea (12 plekken, €3 miljoen)

		Advies	Geadviseerd/ Gereserveerd <i>Bedragen in euro's</i>
Drents Museum	Assen	Ja	250.000
Groninger Museum	Groningen	Ja	250.000
Het Frans Hals Museum	Haarlem	Ja	250.000
Museum Arnhem	Arnhem	Ja	250.000
Stedelijk Museum Schiedam	Schiedam	Ja	250.000
Zeeuws Museum	Middelburg	Ja	250.000
Fries Museum	Leeuwarden	Ja, mits	250.000
Kunstmuseum Flevoland	Almere	Ja, mits	250.000
Museum de Fundatie	Wijhe	Ja, mits	250.000
Bonnefanten	Maastricht	Nee, tenzij	250.000
Centraal Museum	Utrecht	Nee, tenzij	250.000
Noordbrabants Museum	's-Hertogenbosch	Nee, tenzij	250.000

Op verzoek van de raad is er in de periode 2021-2024 voor iedere provincie één plek in de BIS voor een museum dat niet via de Erfgoedwet wordt gefinancierd. De raad is enthousiast over de aanvragen van Frans Hals Museum, Museum Arnhem, Zeeuws Museum en Stedelijk Museum Schiedam. Deze musea presenteren een vernieuwend en verfrissend plan, en richten zich nadrukkelijk op het bereiken van een meer divers publiek. De musea spelen een belangrijke rol in de eigen stad en de regio, en weten zowel lokaal, regionaal als (inter)nationaal publiek te vinden. Zij gaan samenwerkingen aan met partners in de buurt en zetten de lokale eigenheid in voor een landelijke en soms internationale aantrekkingskracht. Alle musea zijn actief op het gebied van educatie en participatie, en veel musea focussen zich in hun BIS-plannen expliciet op het verbreden van het publieksbereik.

Presentatie-instellingen (6 plekken, €3,6 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
BAK, basis voor actuele kunst	Utrecht	Ja	523.720
Framer Framed	Amsterdam	Ja	480.000
Marres	Maastricht	Ja	523.720
MU	Eindhoven	Ja	523.720
Vleeshal	Middelburg	Ja	495.000
Witte de With	Rotterdam	Ja, mits	536.840
de Appel	Amsterdam	Nee	0
De Oude Kerk	Amsterdam	Nee	0
Noorderlicht	Groningen	Nee	0
Tetem	Enschede	Nee	0
W139	Amsterdam	Nee	0
West	Den Haag	Nee	0

Voor de periode 2021 – 2024 zijn twaalf aanvragen ingediend. Zes daarvan zijn van de huidige BIS-instellingen. De raad adviseert zes aanvragers te honoreren, onder wie één nieuwe aanvrager. West verdwijnt uit de BIS, Vleeshal keert terug. Presentatie-instellingen ontwikkelen in toenemende mate interessante en goede projecten rondom (kind- en jeugd)educatie en participatie. Het is een zoektocht hedendaagse beeldende kunst voor een breder en groter publiek toegankelijk te maken; experiment en hoge bezoekcijfers staan soms op gespannen voet met elkaar. Er wordt veel geïnvesteerd in het leggen van inhoudelijke relaties met potentieel nieuw publiek, de beste weg om publiek te interesseren en te binden. Daarin slagen de instellingen steeds beter. Doorgaans kan het participatieve aspect wel iets diepgaander worden uitgewerkt: hoe wezenlijker de inbreng van deelnemers, hoe groter de kans op betrokkenheid bij de instelling. Verder zou het goed zijn als de aanvragers meer investeren in marketing en communicatie.

Postacademische instellingen (5 plekken, €5,3 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
De Ateliers	Amsterdam	Ja	688.671
EKWC	Oisterwijk	Ja	500.000
Rijksakademie van beeldende kunsten	Amsterdam	Ja	2.126.793
Van Eyck	Maastricht	Ja	1.709.207
BAK, basis voor actuele kunst	Utrecht	Ja, mits	228.329

Net als in de subsidieperiode 2017 – 2020 verleent de minister aan hoogstens vijf postacademische instellingen een BIS-subsidie. Het totale budget voor dit vijftal is verhoogd van 4.300.000 euro naar 5.253.000 euro. Alle postacademische instellingen zijn actief op het gebied van educatie en participatie, op een manier die goed past bij het eigen profiel en vaak gericht op (jong)volwassenen (vrij publiek, voortgezet onderwijs en middelbaar en hoger onderwijs). Een zekere spagaat/onduidelijkheid is ook voelbaar: hoezeer moet een postacademische instelling zich inspinnen voor publiek in vergelijking met bijvoorbeeld een presentatie-instelling?

Film (5 plekken, €6,7 miljoen)

		Advies	Geadviseerd/ Gereserveerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
International Documentary Filmfestival			
Amsterdam	Amsterdam	Ja	1.158.684
International Film Festival Rotterdam	Rotterdam	Ja	1.666.990
Nederlands Film Festival	Utrecht	Ja	975.138
Eye	Amsterdam	Ja, mits	2.081.000
Cinekid	Amsterdam	Nee, tenzij	856.188

In de BIS is naast festivals ook ruimte voor een ondersteunende instelling voor film. Deze ondersteunende instelling moet enerzijds de landelijke filmeducatie coördineren en stimuleren, en anderzijds de Nederlandse film(sector) internationaal promoten. Deze functie wordt aan Eye toegekend. De Raad pleit voor een betere samenwerking tussen de aanvragers. Zo houden de vier festivals zich in meer of mindere mate allemaal bezig met filmeducatie. Als ondersteunende instelling met landelijke educatie in de portefeuille, zou Eye in de afstemming hiervan een (duidelijker) rol kunnen spelen. Het inzichtelijk maken van de activiteiten op het gebied van educatie, met de bijbehorende transparantie van budgetten, is hierbij wenselijk.

Letteren (5 plekken, €4,1 miljoen)

		Advies	Geadviseerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Fonds Bijzondere Journalistieke			
Projecten	Amsterdam	Ja	423.000
Het Literatuurhuis	Utrecht	Ja	300.000
De Schoolschrijver	Amsterdam	Ja, mits	500.000
De Schrijverscentrale	Amsterdam	Ja, mits	888.000
Stichting Lezen	Amsterdam	Ja, mits	1.978.000
Poetry International	Rotterdam	Nee	0
Writers Unlimited	Den Haag	Nee	0

Er is een nieuwe plek gecreëerd in de BIS voor een instelling met als kernactiviteit lettereneducatie voor kinderen in het primair onderwijs. Deze plek wordt toegekend aan De Schoolschrijver.

Ontwerp (6 plekken, €5 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
Dutch Design Week	Eindhoven	Ja	1.000.000
GGOBOT	Enschede	Ja, mits	337.670
State of Fashion	Arnhem	Ja, mits	455.284
Het Nieuwe Instituut	Rotterdam	Ja, mits	1.625.000
Internationale Architectuur Biennale Rotterdam	Rotterdam	Ja, mits	607.046
Waag	Amsterdam	Ja, mits	1.000.000
Amsterdam Light Festival	Amsterdam	Nee	0
COMPLEX	Eindhoven	Nee	0
Dutch Festivals on Visual Storytelling	Groningen	Nee	0
Into Nature	Assen	Nee	0
Next Nature Network	Amsterdam	Nee	0
Rotterdamse Dakendagen	Rotterdam	Nee	0
Studio Spectrum	Nieuwkerk aan den IJssel	Nee	0
TodaysArt	Den Haag	Nee	0

De raad is blij dat er meer ruimte voor ontwerp komt in de Culturele basisinfrastructuur (BIS). Onder ontwerp verstaan we architectuur, digitale cultuur en vormgeving, inclusief mode. Om een goede start te kunnen maken, heeft de raad relatief vaak een 'ja, mits' advies gegeven. De raad wil in deze gevallen aanvullende informatie en/of aangepaste begrotingen en activiteitenplannen ontvangen. De meeste aanvragers zien hun functioneren in het perspectief van maatschappelijke vraagstukken. Dat verheugt de raad. Immers, de meerwaarde van de ontwerpsector kan zich juist in andere domeinen manifesteren en de laatste jaren adviseert de raad om de ontwerpsector meer te betrekken bij de verkenning van maatschappelijke uitdagingen en transitie. De meeste instellingen tonen hier ambitie. De aanvragen laten ook andere positieve trends zien. Zoals de vernieuwde aandacht voor erfgoedcollecties (ook van design). En de gegroeide aandacht voor publieksontwikkeling door middel van informatieve/educatieve events.

Ontwikkelfunctie (15 plekken, €8,7 miljoen)

		Advies	Geadviseerd <i>Bedragen in euro's</i>
Korzo	Den Haag	Ja	734.490
De Nieuwe Oost	Arnhem	Ja	779.460
Orkater	Amsterdam	Ja	549.620
TextielLab TextielMuseum	Tilburg	Ja	757.478
Toneelschuur Producties	Haarlem	Ja	749.480
BioArt Laboratories	Veldhoven	Ja, mits	439.697
DOX	Utrecht	Ja, mits	764.826
Emoves	Eindhoven	Ja, mits	540.867
Grand Futura	Groningen	Ja, mits	599.587
HipHopHuis	Rotterdam	Ja, mits	307.988
Likeminds	Amsterdam	Ja, mits	699.518
MusicalMakers	Amsterdam	Ja, mits	749.483
Popwaarts	Nijmegen	Ja, mits	389.730
Tetem	Enschede	Ja, mits	300.000
WORM	Rotterdam	Ja, mits	324.776
A/Morph	Maastricht	Nee	0
Architectuur Lokaal	Amsterdam	Nee	0
Crafts Council Nederland	Arnhem	Nee	0
Creative Court	Den Haag	Nee	0
D:DNA	Leeuwarden	Nee	0
Dansateliers	Rotterdam	Nee	0
Epitome Entertainment	Rotterdam	Nee	0
Extrapool	Nijmegen	Nee	0
Feikes Huis	Amsterdam	Nee	0
FlevoLAB	Almere	Nee	0
Frascati	Amsterdam	Nee	0
Het HEM	Amsterdam	Nee	0
High Arts	Delft	Nee	0
If I Can't Dance	Amsterdam	Nee	0
Illusionary Rockaz Company	Utrecht	Nee	0
KASKO	Zwolle	Nee	0
Leeway for Arts	Leiden	Nee	0
Leidsche Rijn Luister Academie	Utrecht	Nee	0
LIMA	Amsterdam	Nee	0
LUX	Nijmegen	Nee	0
MAMA	Rotterdam	Nee	0
M-Lab	Amsterdam	Nee	0
Mediamatic	Amsterdam	Nee	0
Nationale Jeugdorkesten Nederland	Apeldoorn	Nee	0
Nieuw Zeeuws Peil	Middelburg	Nee	0
Onomatopee	Eindhoven	Nee	0
Ontwikkelinstituut Film en			
Audiovisuele Media	Amsterdam	Nee	0
Paradiso Melkweg Productiehuis	Amsterdam	Nee	0
de Participatie Federatie	Den Haag	Nee	0
PLAN	's-Hertogenbosch	Nee	0
Playgrounds	Eindhoven	Nee	0
Podium Mozaiek	Amsterdam	Nee	0
Popfabryk	Leeuwarden	Nee	0
RIGHTABOUTNOW INC.	Amsterdam	Nee	0
Rizoom	Amsterdam	Nee	0
Silbersee	Amsterdam	Nee	0
Social label	's-Hertogenbosch	Nee	0
Sonic Acts	Amsterdam	Nee	0
Sonsbeek	Arnhem	Nee	0
Standplaats Midden	Utrecht	Nee	0
STEIM	Amsterdam	Nee	0
STIP	Amsterdam	Nee	0
STRP	Eindhoven	Nee	0
Taartrovers Festival	Amsterdam	Nee	0
TENT	Amsterdam	Nee	0

Theater Rotterdam	Rotterdam	Nee	0
Theater Zuidplein	Rotterdam	Nee	0
V2_	Rotterdam	Nee	0
Veem House for Performance	Amsterdam	Nee	0
de Veenfabriek	Leiden	Nee	0
Verhalenhuis Belvédère	Rotterdam	Nee	0
VIA ZUID	Maastricht	Nee	0
Waag	Amsterdam	Nee	0
What Design Can Do	Amsterdam	Nee	0

De ontwikkelinstellingen vormen ten opzichte van voorgaande periode een nieuwe categorie in de Culturele basisinfrastructuur (BIS); de ontwikkelkracht van de sector wordt er sterk mee vergroot. De regeling biedt ruimte aan een broodnodige verbreding van de BIS met genres die de laatste cultuurplanperiodes niet vertegenwoordigd waren. Zo sluit de BIS beter aan bij de eigentijdse cultuur en wordt een breder, gevarieerder publiek bereikt. Die verbreding is ook voor de toekomst van enorm belang: de ontwikkelinstellingen zijn immers onderdeel van de keten, en vormen de brede basis die de top voedt.

In de BIS is ruimte voor maximaal vijftien ontwikkelinstellingen met een subsidieplafond van 8.687.000 euro per jaar. Voor de periode 2021 – 2024 zijn 69 aanvragen ingediend. Drie daarvan zijn afkomstig van productiehuzen die in de huidige BIS zijn opgenomen. Het totaalbudget van 8.687.000 euro is met 28.065.768 euro ruim overvraagd. Het grote aantal aanvragen laat zien dat de categorie voorziet in een behoefte. Ook laat het zien hoeveel instellingen bijdragen aan talent- en/of genreontwikkeling en zich dus herkennen in de omschrijving. De raad heeft scherpe keuzes moeten maken. Opvallend vaak ontbreekt in deze aanvragen aandacht voor educatie en participatie. Dat is een van de redenen dat 39 instellingen een negatief advies kregen. Uiteindelijk hebben pluriformiteit van (sub)sectoren en disciplines, nadruk op nieuwe disciplines en genres, en geografische spreiding de doorslag gegeven in het maken van de keuze voor deze 15 instellingen.

Bovensectorale ondersteunende instellingen (6 plekken, €10,1)

Tot slot is er nog de categorie waar LKCA als ondersteunende instelling voor amateurkunst en cultuureducatie toe behoort. [Lees onze reactie op dat advies](#)